

ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת ה-19

השופט אליקים רובינשטיין

القاضي اليكيم روبينشتين

יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-19

رئيس لجنة الانتخابات المركزية للكنيست ال-19

ירושלים, י"א בכסלו תשע"ג
25 בנובמבר 2012

המבקש:

חגיבי נחמיה
בעצמו

בקשה לאפשר למבקש להתמודד בבחירות המוניציפליות
במושב יכיני

החלטה

א. עניינה של הבקשה בעתירתו של המבקש, מר נחמיה חגיבי, החפץ להתמודד
במסגרת הבחירות המוניציפליות במושב יכיני, השייך למועצה האזורית שער הנגב.

המסגרת הנורמטיבית

ב. סעיף 19(ב) לצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), תשי"ח-1958 (להלן:
"הצו") קובע:

"אינו זכאי להיכלל ברשימת מועמדים ולהיבחר חבר המועצה
מי שנידון בפסק דין סופי לעונש מאסר בפועל לתקופה העולה
על שלושה חודשים וכיום הגשת רשימת המועמדים טרם עברו
שבע שנים מהיום שגמר לשאת את עונש המאסר בפועל, אלא
אם כן קבע יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית כי אין עם
העבירה שבה הורשע, בנסיבות הענין, משום קלון".

הוראה זו מקבילה להוראות סעיף 6(א) לחוק יסוד הכנסת ולסעיף 7(ב) לחוק הרשויות
המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965.

הבקשה

ג. כאמור, המבקש חפץ להתמודד בבחירות המוניציפאליות במושב יכיני, אשר צפויות להיערך ביום 4.12.12.

ד. בפנייתו הנושאת את התאריך 14.11.12 טען המבקש, כי לאחר "בדיקת המועמדים ע"י המפקח הארצי של הבחירות", הודע לו כי הוא נמצא "כלא תקין", וכי בשיחה עם המפקח על הבחירות נמסר לו שהוא יוכל להתמודד רק לאחר שמועמדותו תאושר על-ידי יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית.

בהחלטה מיום 20.11.12 נאמר, כי הואיל ולבקשה לא צורף כל פירוט של ממש באשר לרקע, החלטת המפקח על הבחירות או כל עניין רלבנטי אחר, לא ניתן לטפל בה.

ביום 21.11.12 שב המבקש על פנייתו. לפנייתו השניה צירף המבקש מכתב בו טען, כי אין בידיו מסמכים מעבר ל"בדיקת רשימות מועמדים", שצורפה לפנייתו זו.

בהחלטה מיום 21.11.12 צוין, כי "לא יתכן שאין בידי הפונה מכתב המנמק מדוע נפסל", וכי "הפניה כמו שהיא איננה בת טיפול גם עתה".

ה. ביום 25.11.12 שב וחזר המבקש, בשלישית, על פנייתו. זו הפעם צירף המבקש לפניה גזר דין שניתן בעניינו ביום 6.7.06. כעולה מגזר הדין, המבקש הורשע בשנת 2005 בבית משפט השלום לאחר שמיעת ראיות בעבירה של גניבה ממעביד, לפי סעיף 391 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (פ 4214/01). ביום 6.7.06 נגזרו על המבקש 4 חודשי מאסר בפועל על דרך של עבודות שירות, מאסר מותנה של שמונה חודשים למשך שלוש שנים וקנס בסך 6,000 ש"ח.

ו. המבקש עותר, כאמור, כי תיבדק ותאושר מועמדותו לבחירות המוניציפאליות במושב יכיני. מן הבקשה לא נהיר, האם המבקש עותר לביטול החלטתו של מנהל הבחירות, או שמא לקבוע שבעבירה שבה הורשע אין משום קלון. לאחר העיון, וכפי שיפורט להלן, לא אוכל להיעתר לאף לא אחת מאלה.

דיון והכרעה

ז. כאמור, לאחר העיון בבקשה ובמסמכים שצורפו, אין בידי להיעתר לה.

ט. ככל שהדברים אמורים בביטול החלטת מנהל הבחירות, יושב ראש ועדת הבחירות אינו יושב כערכאת ערעור על החלטותיו של מנהל הבחירות לפי סעיף

163(א) לצו. בהתאם לסעיף 167 לצו, רשאי המבקש לפנות לבית המשפט לעניינים מינהליים שבאזור שיפוטו נמצא תחום המועצה האזורית כדי להשיג על החלטת מנהל הבחירות בעניינו.

י. איני יכול להיעתר אף לבקשה לקבוע כי אין בעבירה בה הורשע המבקש משום קלון. על מועמד או מי שרוצה להיות מועמד, שנידון למאסר בפסק דין סופי כאמור בסעיף 19(ב) לצו, להגיש ליושב ראש ועדת הבחירות בקשה לכך לא יאוחר מהיום ה-32 שלפני יום הבחירות (סעיף 19א(2)(א) לצו). בבקשה נטען, כי הבחירות דנן עתידות להיערך ביום 4.12.12, ועל-כן המועד האחרון להגשתן של בקשות כאמור חלף ביום 2.11.12. הבקשה דנא הוגשה לכל המוקדם ביום 14.11.12, קרי – באיחור של שנים עשר יום.

לאחרונה ציינתי, כי נראה שאין מקור חוקי המאפשר ליושב ראש ועדת הבחירות להאריך את המועד שנקבע בצו. בבג"צ 11243/02 פייגלין נ' יושב ראש ועדת הבחירות (פ"ד נז(4) 145) קבע המשנה לנשיא ש' לויין כי "יושב ראש ועדת הבחירות לא היה מוסמך להאריך מועדים שנקבעו בחוק" (שם, בעמ' 153). הוסף שם:

"על פי דבר המחוקק נקבע לוח זמנים קשיח אשר המועדים המרובים הקבועים בו רודפים זה את זה ותלויים זה בזה. כורח המציאות הוא שמועדים אלה ישמרו כדי שמערכת הבחירות כולה לא תשתבש ... זהו אחד המקרים שבהם עשוי האינטרס של תקינות הבחירות וקיומן לפי לוח המועדים שנקבע בחוק לגבור גם על האינטרס של מועמד להיבחר לכנסת" (עמ' 153).

די באיחור הניכר שנפל בהגשת הבקשה על-מנת שלא להיעתר לה.

יא. למעלה מן הצורך אוסיף, כי לא אוכל להיעתר לבקשה לקבוע, כי אין בעבירה בה הורשע המבקש משום קלון גם לגופה. אכן –

"קלון' הנילוה לעבירה מוסיף לה יסוד של שלילה החורג ממימד הפרת החוק גרידא. זהו מושג הנושא עמו מטען מוסרי-ערכי שלילי, בבחינת דופי מוסרי, הניזון מתפיסות ערכיות ואמות מידה מוסריות הרווחות בחברה. זהו מושג רב-פנים הלוכש ופושט צורה בהתייחס לאופי העבירה הנעברת ונסיבותיה, ולהקשר הדברים המיוחד בו הוא עומד למבחן" (בג"צ 11243/02 פייגלין נ' יו"ר ועדת הבחירות, פ"ד נז(4) 145, 161).

יב. בנדוננו, הרשעתו של המבקש נסבה סביב גניבה של עשרות ראשי בקר (פרים ועגלות), לפחות 50 כדברי בית משפט השלום בגזר הדין, מקיבוץ מפלסים. על החומרה והדופי המוסרי שבעבירה זו עמדו בתי המשפט לא אחת (ראו, למשל ע"פ 4266/07 מדינת ישראל נ' כלפה (לא פורסם); ע"פ 933/08 מדינת ישראל נ' חומיידה (לא פורסם)), ולא בכדי יחד לה המחוקק דבר חקיקה עצמאי (בעבר הוראת סעיף 393 לחוק העונשין, וכיום בגדר סעיף 384(א)(2) לחוק העונשין). על גניבת בקר וצאן במשפט העברי ראו ע"פ 2943/06 חילו נ' מדינת ישראל (לא פורסם)). בין היתר צוין בעניין חילו הנזכר כי "תסכולו של החקלאי המוצא בהשכימו בבוקר, ולעתים באמצע היום, כי בקרו או צאנו נגנבו בולט במיוחד, כיוון שלא תמיד ניתן לנעול 'רכוש חי' כזה, הרועה בשדה, באופן הרמטי - וגם הביטוח לכך ככל הנראה יקר", ובעניין חומיידה ציין השופט לוי כי "גניבה של תוצרת חקלאית, בכלל, ושל בקר, בפרט, היא תופעה נפוצה ששמה לאל מאמץ ממושך של אנשים ישרי דרך המבקשים לראות שכר בעמלם".

יג. ואם בחומרה ובדופי המוסרי הגלומים - מטבעה - בעבירה של גניבת בקר לא סגי, הנה המבקש הורשע בעבירה של גניבה ממעביד (שנסיבותיה לא הובהרו כל צרכן בגזר הדין; הכרעת הדין, כזכור, לא צורפו לפנייתו של המבקש). אם ברגיל גניבה היא עבירה שעל פי אופיה וטיבה נחשבת עבירת שיש עמה קלון (עש"מ 5516/90 מדינת ישראל נ' שער (לא פורסם)), לדידי מקל וחומר כך הם פני הדברים עת עסקינן בגניבה ממעביד (על קלון בעבירה של גניבה ממעביד ראו עש"מ 3/80 לוי נ' מדינת ישראל, פ"ד לד(4) 137). אכן, המבקש צירף חומר בדבר התנדבותו בעניינים חברתיים כאיזור שדרות ועוטף עזה, מעשים בעלי אופי חיובי, שכבודם בצדם. ואולם, אין בכך כדי לשנות את האמור מעלה באשר לעבירה.

יד. על יסוד האמור איני נעתר לבקשה.

אליקים רובינשטיין
שופט בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות
המרכזית לכנסת ה-19

ניתנה היום, י"א בכסלו התשע"ג (25.11.12).